

BÖLÜM 9

ÇORUM İLİ GAZİ CADDESİ'NDE BULUNAN İŞ YERLERİNE YABANCI İSİM VERİLMESİNİN NEDENLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA¹

Ahmet BAŞKAN²
Başak ALTINKESER³

*Türklüğün vicdânı bir,
Dîni bir, vatanı bir;
Fakat hepsi ayrılır
Olmazsa lisânı bir.
Ziya Gökalp*

GİRİŞ

Dil, kişilerin ve toplumların dünyadaki yerini ve değerini ortaya koyan niteliklerin başında gelir. Bir kişinin duygu, düşünce, hayal ve isteklerini bütün olarak açığa vurmasına, hayata devam edebilmesine imkan sağlar (Gül ve Soysal, 2009). Dil, bir arada yaşayan insanlar arasındaki ilişkileri de düzenler ve ortak bir düşünce sistemi oluşturur. Böylece insanları birbirine bağlar, topluluğu millete dönüştürür. Dolayısıyla dil millî kimliğin ayrılmaz bir parçasıdır ve millî bütünlüğün oluşturulmasında en büyük pay da onundur. Toplumlari bir arada tutan en önemli unsurlardan biri dildir (Tekşan ve Kanık Uysal, 2018). Dil, toplumların anlaşma vasıtası, kültür taşıyıcısı ve aktarıcısıdır (Özby, 2002, s.115).

Toplum içinde toplumu oluşturan diğer bireyler ile birlikte sosyalleşen kişiler, bu süreç doğrultusunda gerek kendisine gerekse topluma ilişkin birçok önemli süreci de yaşamış olur. Bu sosyalleşme sürecini oluşturan en önemli etmenlerden biri de dildir. Bir toplumun birlik ve beraberliği ile birlikte toplumsal yaşamın

¹ Bu araştırmanın verileri, Başak ALTINKESER yürücülüğünde ve Doç. Dr. Ahmet BAŞKAN danışmanlığında sunulan aynı isimli TÜBİTAK 2209/A projesinden elde edilmiştir.

² Doç. Dr., Hitit Üniversitesi, ahmetbaskan@hitit.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-4028-9067

³ Lisans Mezunu, Hitit Üniversitesi, basakaltinkeser@gmail.com

Bundan sonra yapılacak araştırmalarda da farklı şehirlerin işlek cadde ve sokaklarında Türkçeye dair hassasiyetin ne düzeyde olduğu ile ilgili araştırmalar yapılabilir. Benzer biçimde toplumun farklı kesimlerine Türkçenin yabancı dillerin etkisinde olduğunu fark ettirecek projeler, bilgilendirme sunumları yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Adsoy, ř. (2019). Necati ner'in dil hassasiyeti. *Bingl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (BUSBED)*, 9, 323-338.
- Akar, A. (2006). Renge bağlı yer adlandırmalarında Muėla rneėi, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20, s. 51-63
- Arifoėlu, Y. (2020). Adlandırma, toponomi ve anadolu'nun Türkleřmesindeki adlandırma geleneği. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, 1(46), 123-134.
- Bağcı, H. (2012). Öğretmen adaylarının Türkçenin yaşadığı sorunlara yönelik farkındalıkları ve nerileri (Mehmet Akif Ersoy niversitesi rneėi). *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, 7/1, 291-307.
- Bař, ., & Temizyürek, F. (2022). Cumhuriyet dönemi Türk dili politikaları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (29), 88-100.
- ildam, S. Y. (2018). şehirsel toponomi: cadde adları, bandırma rneėi. *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (61), 1-25.
- Deniz, T., & Ersöz, D. (2020). Safranbolu řehri yer adları: mekn, kimlik ve kültür. *International Journal of Geography and Geography Education*, (42), 427-542.
- Gl, F., & Soysal, B. (2009). Dil ve düşünce iliřkisi zerine. *Sosyal Bilimler Arařtırma Dergisi*, 13, 65-76.
- Okay, O. (1998). Konuřmalar (Mülakat-Sohbet-Anket-Açık Oturum). Ankara: Akçaė Yayınları.
- ren, T. (2013). Bilim dili olarak Türkçe ve Türkçe bilinci. *Anahtar*, (Aėustos), 22, 27.
- Özbay, M. (2002). Kültür Aktarımı Açısından Türkçe ėretimi. Türk Dili. S.602. İstanbul
- Soykan, . N. (1998). *Arayışlar*, İstanbul: Kyerel Yay.
- Tekin, H. H. (2012). Nitel arařtırma yönteminin bir veri toplama tekniėi olarak derinlemesine görüřme. *Sosyoloji Dergisi*, 3(13), 101-116.
- Tekşan, K. ve Kanık Uysal, P. (2018). Türk dili ve edebiyatı bölümünde okuyan ėrencilerin Türkçe bilinç düzeyleri. *Milli Eėitim Dergisi*, 47(218), 263-274.
- Timurtař, F. K. (1981), *Tarih içinde Türk edebiyatı*, İstanbul, Vilyet Yay.
- Türk, O., & Koç, F. (2023). Adıyaman ili merkez köy adlarının semantik ve morfolojik tasnife göre değerlendirilmesi. *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi*, (18), 334-352.